

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در مردادماه سال ۱۴۰۲

صنعت و معدن

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۹۲۶۲

کد موضوعی: ۲۲۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در مردادماه سال ۱۴۰۲ صنعت و معدن

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه اقتصاد کلان و مدل‌سازی)

تهیه و تدوین کنندگان: عالیه ناظمی، علیرضا آذربایجانی

ناظران علمی: محمدرضا عبداللهی، سیدمهدی بنی‌طبا

ویراستار ادبی: شیوا امین‌اسکندری

صفحه‌آرا: نرجس امیراحمدی

واژه‌های کلیدی:

۱. شاخص صنعت

۲. شاخص تولید

۳. شاخص فروش

۴. شاخص قیمت

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۶/۲۸

به نام خدا

فهرست مطالب

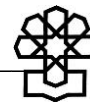
چکیده.....	۱
خلاصه مدیریتی.....	۱
۱. مقدمه.....	۳
۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی.....	۴
۳. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی.....	۵
۳-۱. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات.....	۹
۳-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو.....	۱۰
۳-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه.....	۱۱
۳-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر.....	۱۲
۳-۵. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت دارو.....	۱۳
۴. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی.....	۱۴
۵. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی.....	۱۶
۶. جمع‌بندی.....	۱۷
پیوست.....	۱۹
پی نوشت.....	۲۳
منابع و مأخذ.....	۲۳

فهرست جداول

۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی مردادماه سال ۱۴۰۲.....	۵
جدول ۱. پیوست. آمار مربوط به رشد تولید کل رشته‌فعالیت‌ها.....	۱۹
جدول ۲. پیوست آمار مربوط به رشد فروش کل رشته‌فعالیت‌ها.....	۲۰
جدول ۳ پیوست. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی مردادماه سال ۱۴۰۲.....	۲۱

فهرست نمودارها

- نمودار ۱. شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی ۴
- نمودار ۲. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی ۴
- نمودار ۳. رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل ۵
- نمودار ۴. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل ۶
- نمودار ۵. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۷
- نمودار ۶. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل ۸
- نمودار ۷. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۸
- نمودار ۸. شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات ۹
- نمودار ۹. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات ۹
- نمودار ۱۰. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل ۱۰
- نمودار ۱۱. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰
- نمودار ۱۲. شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو) ۱۰
- نمودار ۱۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو) ۱۰
- نمودار ۱۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به‌جز دارو نسبت به ماه قبل ۱۱
- نمودار ۱۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به‌جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۱
- نمودار ۱۶. شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه ۱۱
- نمودار ۱۷. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه ۱۱
- نمودار ۱۸. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل ۱۲
- نمودار ۱۹. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۲
- نمودار ۲۰. شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی ۱۲
- نمودار ۲۱. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی ۱۲
- نمودار ۲۲. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه قبل ۱۳
- نمودار ۲۳. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۳
- نمودار ۲۴. شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو ۱۳
- نمودار ۲۵. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو ۱۳
- نمودار ۲۶. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه قبل ۱۴
- نمودار ۲۷. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۴
- نمودار ۲۸. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت ۱۴
- نمودار ۲۹. شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - مردادماه سال ۱۴۰۲ ..... ۱۵
- نمودار ۳۰. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت دارو ۱۵
- نمودار ۳۱. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر ۱۶
- نمودار ۳۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی ۱۷
- نمودار ۳۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی ۱۷
- نمودار ۳۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه قبل ۱۷
- نمودار ۳۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۷
- شاخص مدیران خرید کل صنعت در ۳ ماه منتهی به مردادماه سال ۱۴۰۲ ..... ۲۲

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در مردادماه سال ۱۴۰۲ صنعت و معدن

چکیده

در مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۶/۱ و ۰/۷ درصدی را تجربه کرده است، اما نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش به ترتیب کاهش ۸/۵ و ۱۱ درصدی داشته‌اند که تحت تأثیر محدودیت‌های تأمین برق صنایع و تعطیلات تابستانی کارخانه‌ها در مرداد ماه بوده است.

در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید رشته‌فعالیت خودرو و قطعات افزایش ۲/۸ درصدی و شاخص فروش کاهش ۳۰/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۲۲/۷ و ۴۱/۸ درصدی داشته است. همچنین، شاخص تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۳/۲ و ۱۵ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۴/۶ و ۴/۸ درصدی داشته است.

در مرداد سال ۱۴۰۲ نرخ رشد ماهیانه قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی رشد مثبت ۱/۹ درصدی را ثبت کرده است، همچنین رشد نقطه‌به‌نقطه با افزایش ۳/۸ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۲۰/۸ درصد رسیده است. گفتنی است میانگین سالیانه شاخص قیمت نیز در مردادماه سال ۱۴۰۲ روند نزولی یک سال اخیر خود را ادامه داد و با ۲/۲ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل، میزان ۲۹/۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

خلاصه مدیریتی

بیان مسئله

تحلیل روند رشد بخش صنعت از جنبه‌های مختلف، عاملی کلیدی در تحلیل‌های خرد و کلان اقتصادی و یکی از ارکان تصمیم‌گیری در حوزه اقتصاد است. شاخص تولید بخش صنعت به دلیل تأثیر نوسانات سطح فعالیت صنعت بر بخش‌های دیگر اقتصاد، به‌عنوان یک شاخص مهم اقتصادی کوتاه‌مدت مورد استفاده قرار می‌گیرد. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به‌صورت ماهیانه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های بورسی را محاسبه می‌کند. اهمیت این شاخص به‌روز، برای اقتصاد ایران که تحولات زیادی دارد بیشتر خواهد بود، زیرا بازخورد شوک‌های وارده به اقتصاد ایران و واکنش‌های سیاستگذاران باید در تواتر کمتر از فصل مورد رصد قرار گیرد؛ این در حالی است که آمار رسمی بخش حقیقی به‌صورت فصلی و با تأخیر ارائه می‌شود.

یافته‌های کلیدی

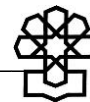
طی مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۶/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۸/۵ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی ۸ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۷ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند. رشته‌فعالیت‌های «سیمان»، «دارو» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «لاستیک و پلاستیک»، «چوب و کاغذ» و «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین طی مردادماه سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «سیمان» و «دارو» افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «تجهیزات برقی» کاهش در شاخص تولید داشته‌اند.

شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲۳/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۴/۹ درصدی مواجه شده است.

طی مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۰/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۱۱ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل ۹ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۶ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص فروش داشته‌اند. رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «دارو» و «کاشی و سرامیک» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل، تنها رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی (به‌جز دارو)» و «دارو» افزایش در شاخص فروش داشته‌اند و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش ثبت کرده‌اند.

شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲۴/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۹ درصدی مواجه شده است.

در مرداد سال ۱۴۰۲ نرخ رشد ماهیانه قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی رشد مثبت ۱/۹ درصدی را ثبت کرده است، همچنین رشد نقطه‌به‌نقطه با افزایش ۳/۸ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۲۰/۸ درصد رسیده است. گفتنی است میانگین سالیانه شاخص قیمت نیز در مردادماه سال ۱۴۰۲ روند نزولی یک سال اخیر خود را ادامه داد و با ۲/۲ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل، میزان ۲۹/۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

۱. مقدمه

شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بوری با استفاده از داده‌های ماهیانه شرکت‌های صنعتی بوری پذیرفته شده در بورس^۱ محاسبه می‌شود. در تهیه این شاخص‌ها از اطلاعات ماهیانه ۳۱۶ شرکت بوری استفاده می‌شود و علاوه بر اندازه‌گیری تغییرات میزان تولید، فروش و قیمت در بخش صنعت، در محاسبات ملی نیز نقش مهمی ایفا می‌کنند و برآوردی از تغییرات ماهیانه ارزش افزوده ایجاد شده را در صنایع مختلف و به دنبال آن در کل اقتصاد منعکس می‌کنند. شاخص تولید صنعت را بانک مرکزی و مرکز آمار ایران با تواتر فصلی و همچنین شاخص قیمت صنعت به صورت فصلی را مرکز آمار و ماهیانه را بانک مرکزی، منتشر می‌کند، اما الزامی به انتشار شاخص فروش صنعت ندارند. از طرفی، این آمار چندین ضعف اساسی دارد که مهم‌ترین آن وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و بعضاً متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهیانه است.

شاخص‌های ماهیانه تولید، فروش و قیمت استخراج شده از اطلاعات عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا حد زیادی می‌توانند با دقت مناسب و به صورت به‌هنگام تحولات بخش صنعت و معدن کشور را توضیح دهند و با توجه به بررسی‌های انجام شده و تطبیق دادن این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که به صورت فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده این شاخص به خوبی می‌تواند در وقفه انتشار این شاخص‌های رسمی، شاخص جایگزین مناسبی برای آن باشد. [۱] در این مطالعه تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در مرداد سال ۱۴۰۲ مورد بررسی قرار گرفته است.

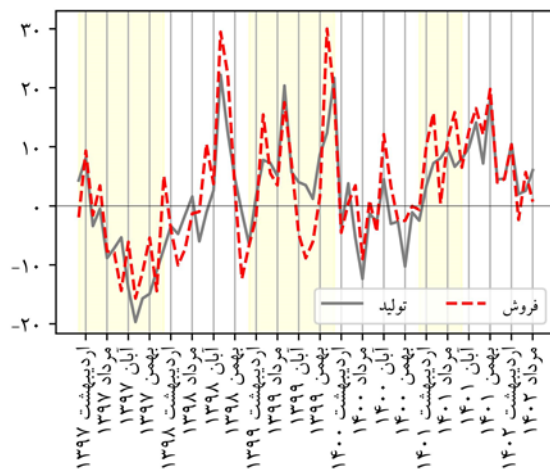
۱. شرکت‌های بوری شامل تمام شرکت‌های تولیدی صنعتی و معدنی بورس و فرابورس می‌شود که گزارش‌های فعالیت ماهیانه خود را در سایت کدال منتشر می‌کنند.

۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی

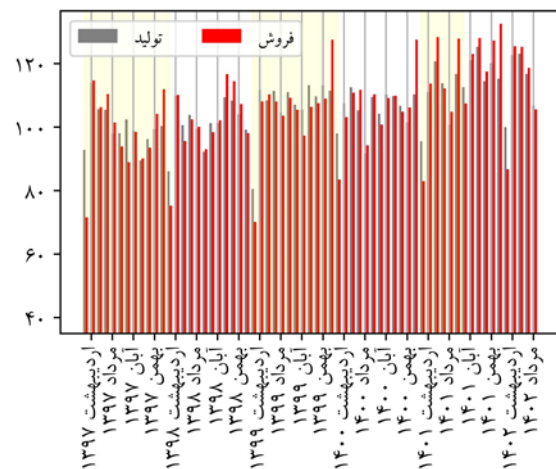
در مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۶/۱ و ۰/۷ درصدی را تجربه کرده است، اما نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش به ترتیب کاهش ۸/۵ و ۱۱ درصدی داشته‌اند که تحت تأثیر محدودیت‌های تأمین برق صنایع و تعطیلات تابستانی کارخانه‌ها در مردادماه بوده است.

نتایج طرح شاخص اتاق بازرگانی ایران نیز نشان می‌دهد شاخص مدیران خرید صنعت در مرداد سال ۱۴۰۲، ۴۷/۷۲ برای چهارمین ماه پیاپی و با شدت بیشتری در مقایسه با ماه گذشته کاهش یافته است و کمترین میزان هفت ماهه اخیر را از دی‌ماه (به‌غیر از فروردین‌ماه) به ثبت رسانده است. قطعی مکرر برق، تعطیلات تابستانی کارخانه‌ها و کمبود مواد اولیه، کاهش تولید مردادماه را تشدید کرده‌اند. در عین حال بسیاری از شرکت‌ها با تأخیر در دریافت مطالبات از سوی مشتریان روبه‌رو هستند که با توجه به مشکلات عدم تأمین مالی از سوی بانک‌ها، نقدینگی و سرمایه در گردش به شدت کاهش یافته است.

نمودار ۲. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (درصد)

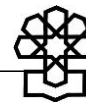
نمودار ۱. شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (۱۳۹۵=۱۰۰)

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

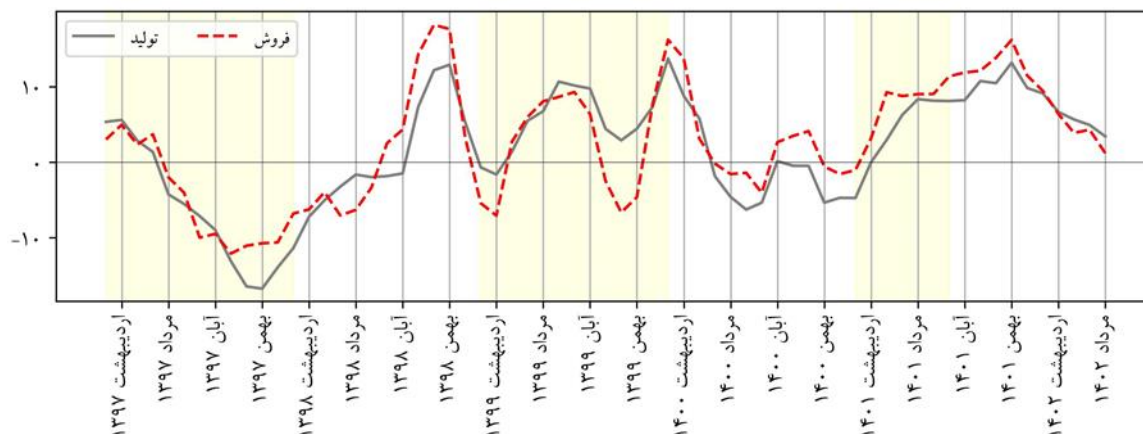
طی سه‌ماهه منتهی به مرداد سال ۱۴۰۲، رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص تولید افزایش ۳/۴ درصدی و شاخص فروش آن افزایش ۱/۲ درصدی را نشان می‌دهند.

نمودار ۳. رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش

فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی مرداد سال ۱۴۰۲

شاخص فروش			شاخص تولید			رشد شاخص تولید و فروش
رشد پنج‌ماهه نسبت به پنج‌ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد پنج‌ماهه نسبت به پنج‌ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
۳/۶	۰/۷	-۱۱/۰	۵/۱	۶/۱	-۸/۵	صنعت
۰/۲	۴/۴	۴/۷	۰/۰	۸/۶	۳/۲	رشته‌های شیمیایی به‌جز دارو
-۰/۵	۱۵/۰	-۴/۸	۳/۶	۳/۲	-۱۴/۶	منتخب صنعت فلزات پایه
۳/۹	-۳۰/۵	-۴۱/۸	۱۷/۳	۲/۸	-۲۲/۷	خودرو و قطعات
۲۲/۳	۲۴/۶	۹/۰	۳/۶	۲۳/۳	-۴/۹	معدن

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

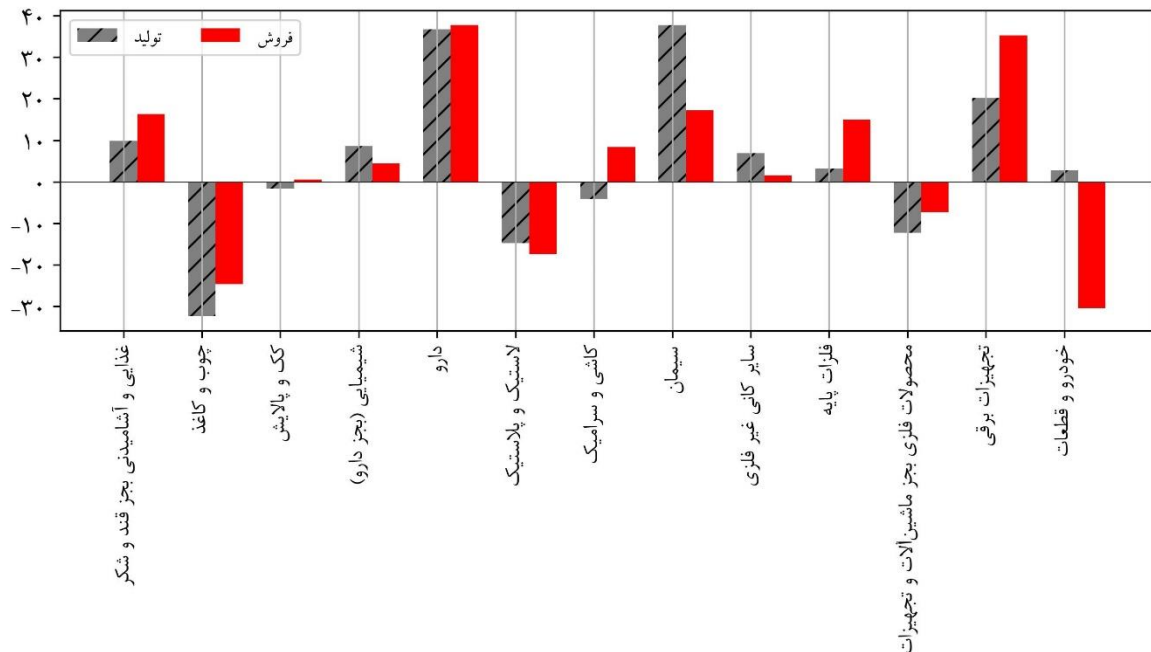
۳. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی

مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی ۸ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۷ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید داشته است. رشته‌فعالیت‌های «سیمان»، «دارو» و «تجهیزات برقی» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند.

همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی ۹ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۶ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند. رشته‌فعالیت‌های «دارو»، «تجهیزات

برقی» و «سیمان» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات» و «چوب و کاغذ» بیشترین کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند.

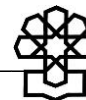
نمودار ۴. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)^۱

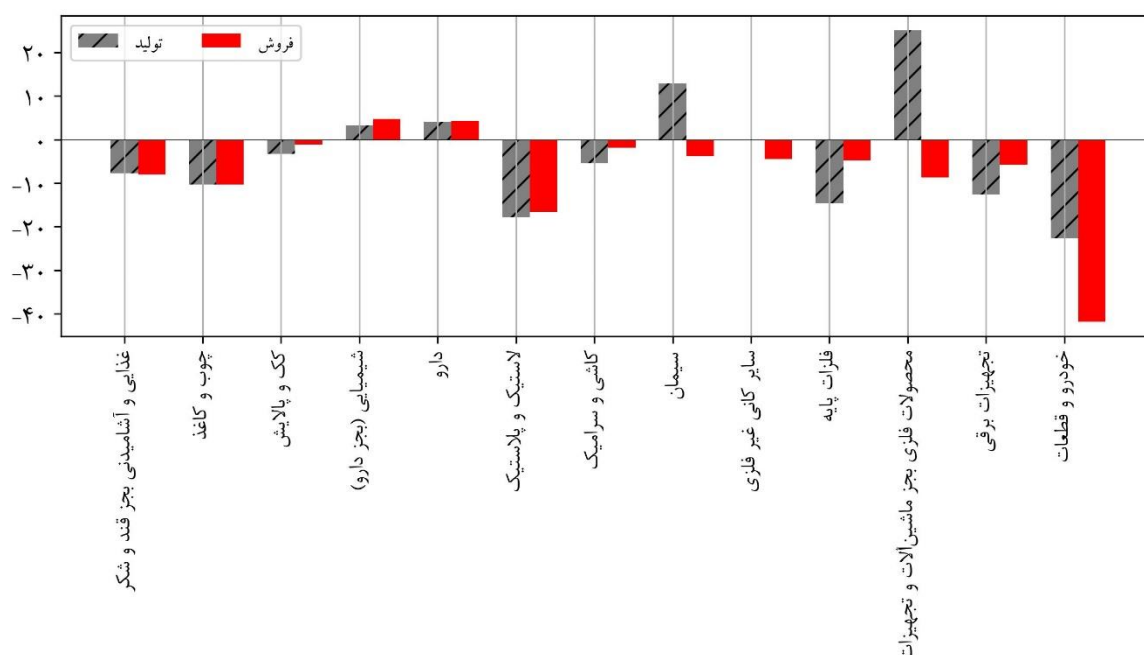
مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

طی مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «سیمان» افزایش در شاخص تولید داشته‌اند و سایر رشته‌فعالیت‌ها کاهش در شاخص تولید را ثبت کرده‌اند که بیشترین کاهش شاخص تولید متعلق به رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «فلزات پایه» بوده است. همچنین، تنها رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی (به‌جز دارو)» و «دارو» افزایش ناچیزی در شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «چوب و کاغذ» کاهش در شاخص فروش داشته‌اند.

۱. همان‌طور که در گزارش پشنتیان بیان شده است، در رشته‌فعالیت منسوجات و ماشین‌آلات و تجهیزات چهار شرکت در بورس پذیرش شده‌اند و لذا اولاً شاخص بنگاه‌های بورسی این صنعت گویای وضعیت این بخش از اقتصاد نیست و ثانیاً به‌دلیل تعداد کم بنگاه‌ها احتمال نوسان زیاد در این رشته‌فعالیت بیشتر است. برای نمایش بهتر اطلاعات در نمودارها، این رشته‌فعالیت از نمودارهای ۴ تا ۷ حذف شده است.

نمودار ۵. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل (درصد)

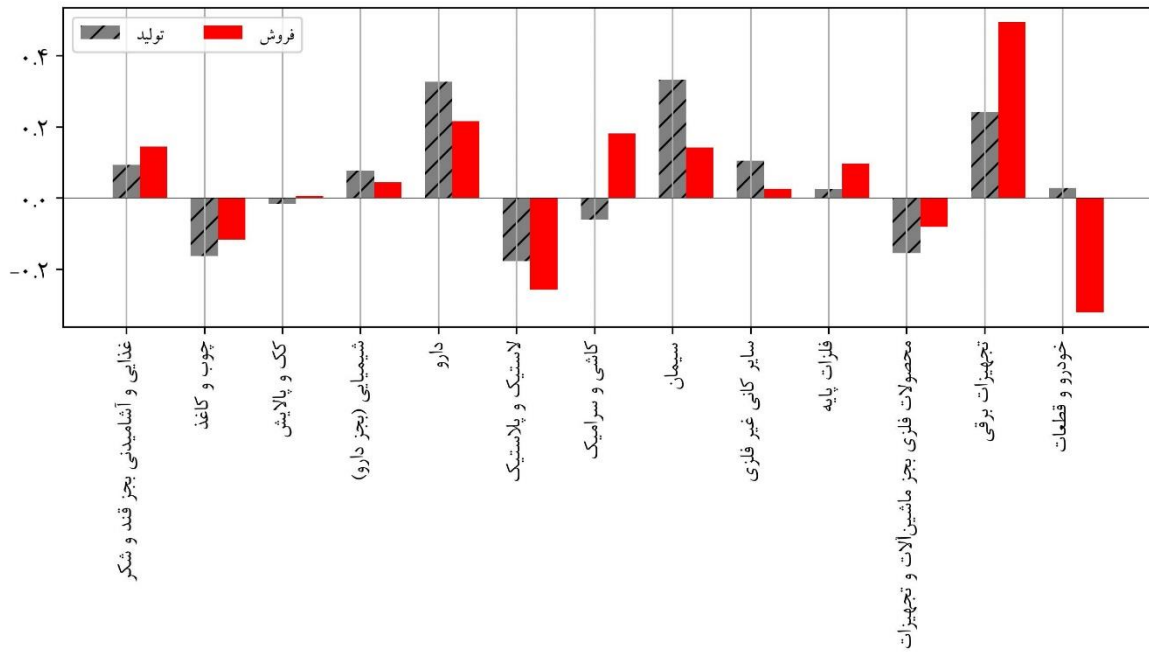

مأخذ: همان.

طی مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل رشته‌فعالیت‌های «سیمان»، «دارو» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «لاستیک و پلاستیک»، «چوب و کاغذ» و «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند، همچنین رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «دارو» و «کاشی و سرامیک» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

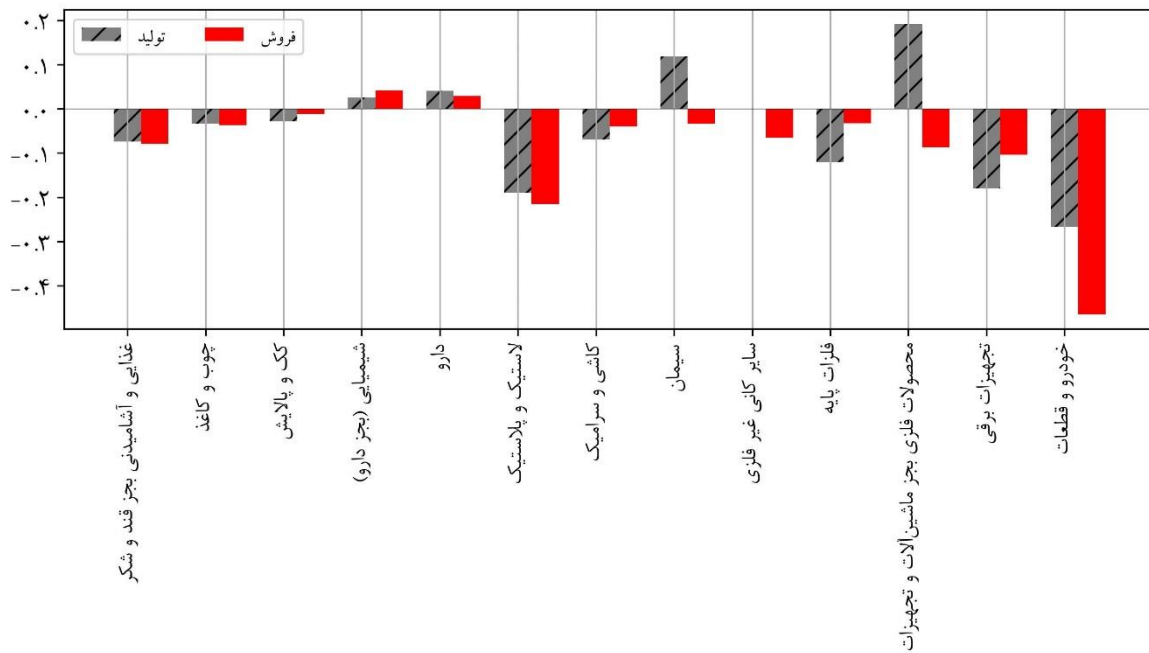
طی مردادماه سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل، «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «سیمان» و «دارو» افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «تجهیزات برقی» کاهش در شاخص تولید داشته‌اند، همچنین تنها رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی (به‌جز دارو)» و «دارو» افزایش در شاخص فروش داشته‌اند و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش ثبت کرده‌اند.

نمودار ۶. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

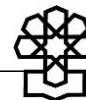

مأخذ: همان.

نمودار ۷. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در مرداد سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

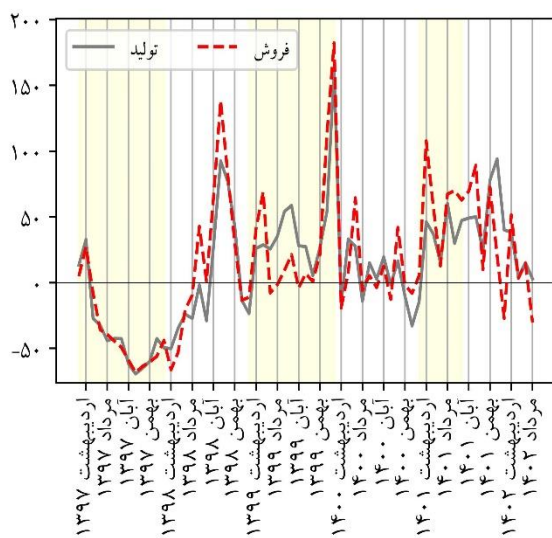

در ادامه به بررسی رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «شیمیایی (به جز دارو)» و «فلزات پایه» به دلیل ضریب اهمیت بالای این رشته‌فعالیت‌ها در محاسبه شاخص و همچنین رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر» و «دارو» به دلیل اثرپذیری از حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی در واردات نهاده‌های آنها پرداخته شده است.

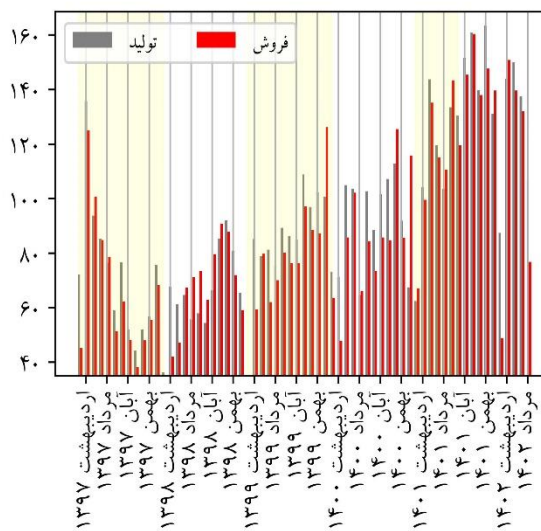
۳-۱. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات

در مرداد سال ۱۴۰۲ شاخص تولید رشته‌فعالیت خودرو و قطعات بر مبنای شرکت‌های بوری نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۲/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۲۲/۷ درصدی داشته و همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۳۰/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۴۱/۸ درصدی داشته است. همان‌طور که در نمودار ۱۰ نشان داده شده است نسبت به ماه قبل تمام زیربخش‌ها رشد منفی داشته‌اند. همچنین مطابق نمودار ۱۱، نسبت به ماه مشابه سال قبل زیربخش‌های «خودرو سواری» و «خودرو سنگین» نیز کاهش در شاخص فروش داشته‌اند.

نمودار ۹. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (درصد)

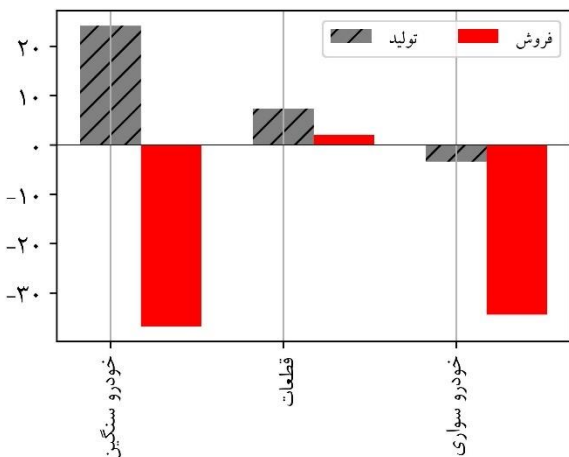

نمودار ۸. شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (۱۳۹۵=۱۰۰)

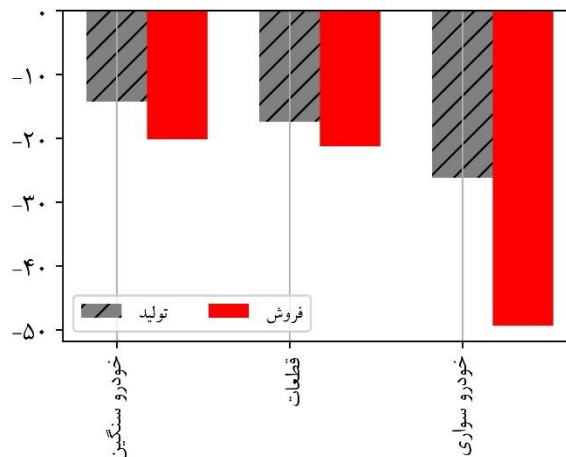

مأخذ: همان.

نمودار ۱۱. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۱۰. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل (درصد)

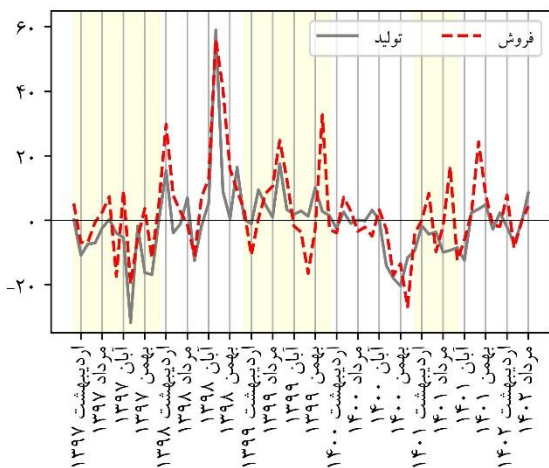

مأخذ: همان.

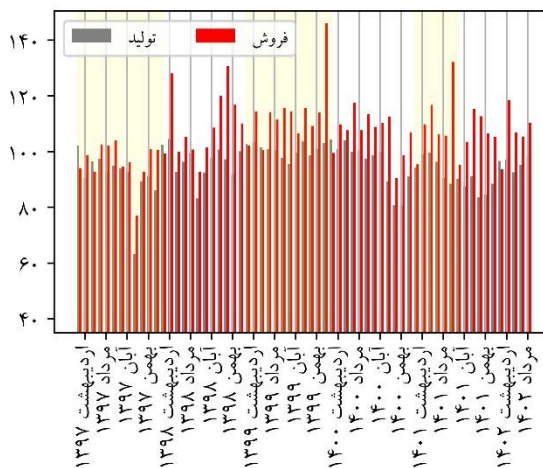
۲-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به جز دارو

در مرداد سال ۱۴۰۲ شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی به جز دارو بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۸/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۳/۲ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۴/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۴/۷ درصدی داشته است. مطابق نمودار ۱۵، نسبت به ماه مشابه سال قبل و همچنین ماه قبل، شاخص تولید زیربخش‌های اصلی و شاخص فروش زیربخش‌های اصلی به جز «متانول» افزایش یافته است.

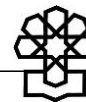
نمودار ۱۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به جز دارو) (درصد)

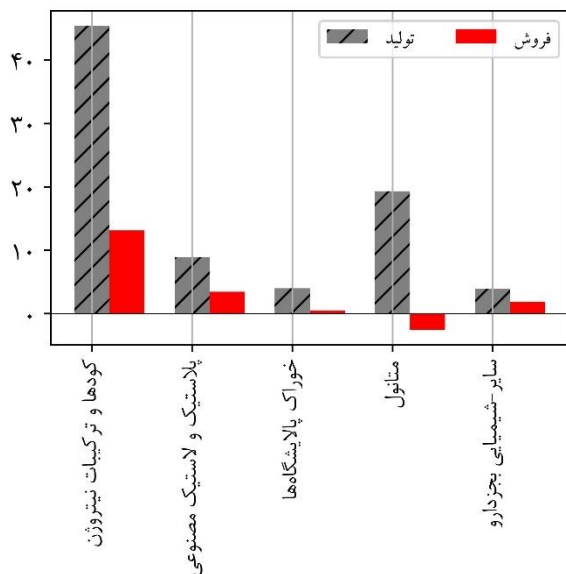
نمودار ۱۲. شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به جز دارو) (۱۳۹۵=۱۰۰)

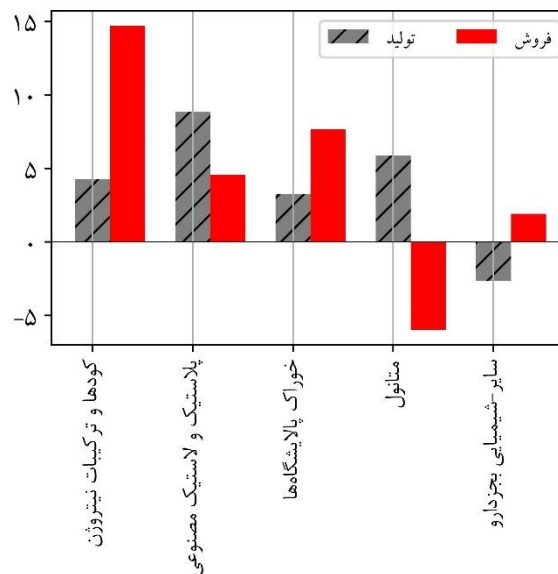
مأخذ: همان.

نمودار ۱۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل

نمودار ۱۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

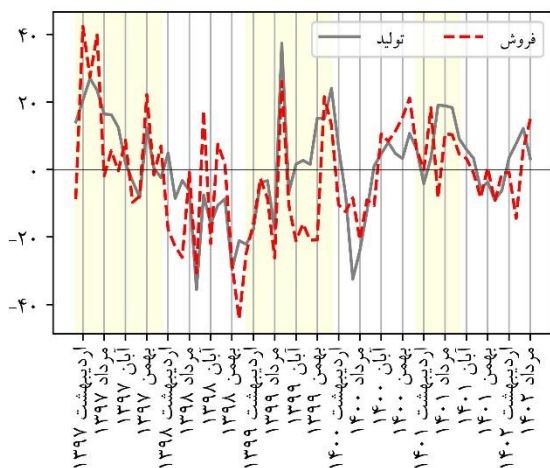

مأخذ: همان.

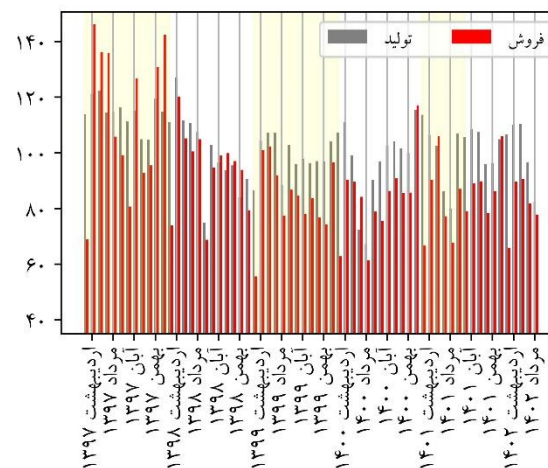
۳-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه

در مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص تولید رشته‌فعالیت فلزات پایه بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۳/۲ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۴/۶ درصدی داشته است. در مقابل شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱۵ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۴/۸ درصدی داشته است. مطابق نمودار ۱۸، نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش زیربخش‌های اصلی به جز «پروپیل» کاهش داشته است، از طرفی طبق نمودار ۱۹، نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید زیربخش «ورق» و «سایر» افزایش یافته و شاخص فروش زیربخش «ورق»، «شمش» و «سایر» افزایش یافته است.

نمودار ۱۷. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (درصد)

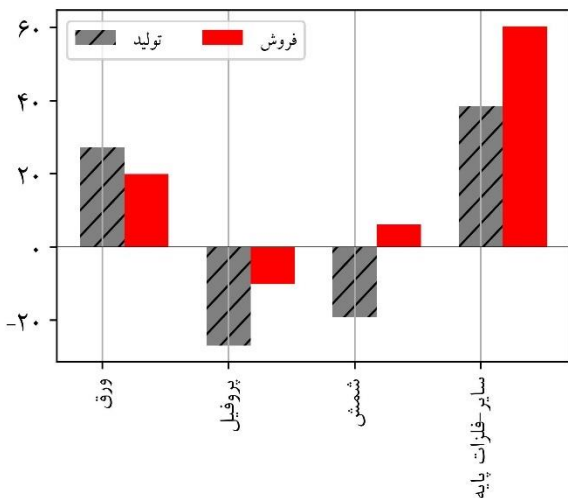
نمودار ۱۶. شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (۱۳۹۵=۱۰۰)

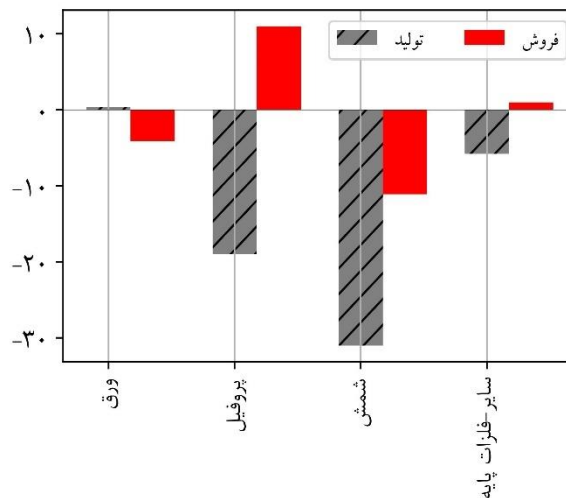
مأخذ: همان.

نمودار ۱۹. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۱۸. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل (درصد)

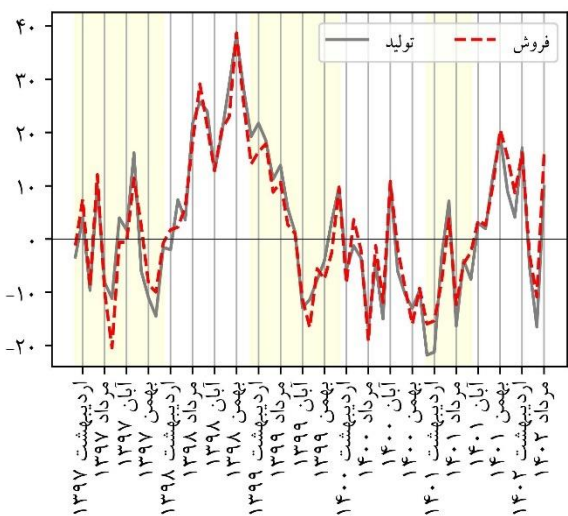

مأخذ: همان.

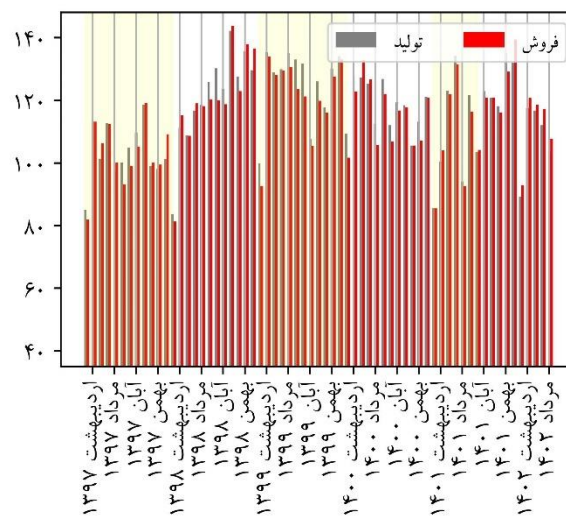
۳-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر

در مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص تولید رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۹/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۷/۸ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱۶/۲ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۸/۱ درصدی داشته است. مطابق نمودار ۲۲ نسبت به ماه قبل شاخص تولید تمام زیربخش‌ها و شاخص فروش تمام زیربخش‌ها به جز «لبنیات» کاهش یافته است. از طرفی مطابق نمودار ۲۳، نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید زیربخش‌های اصلی به جز «کیک و بیسکویت» افزایش یافته است.

نمودار ۲۱. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی (درصد)

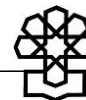

نمودار ۲۰. شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی (۱۳۹۵=۱۰۰)

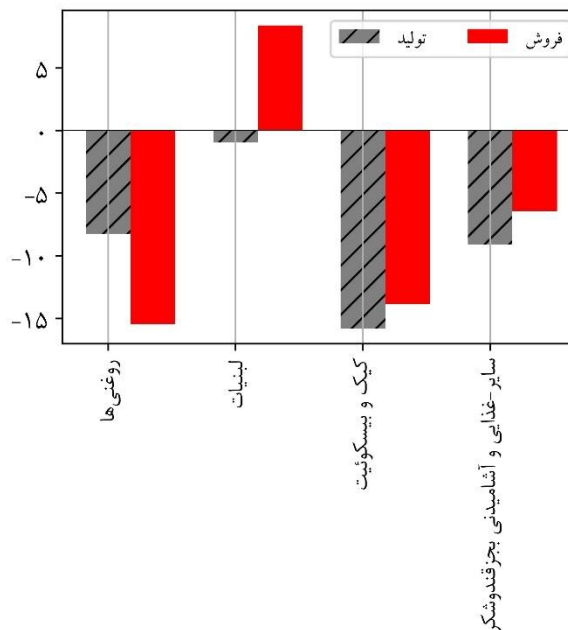

مأخذ: همان.

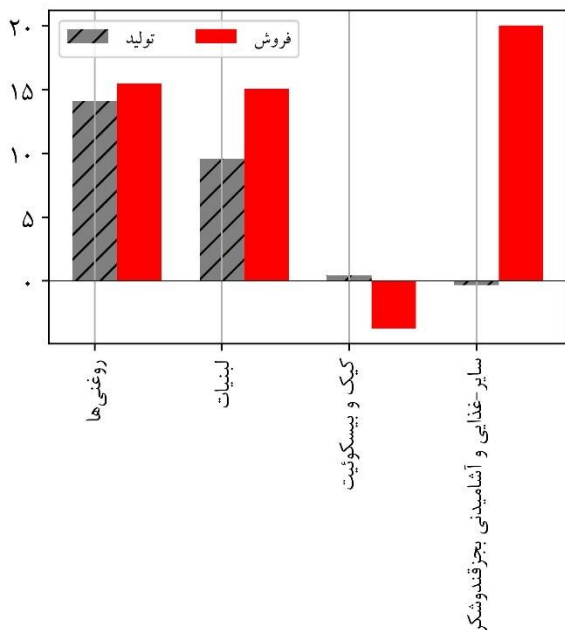

نمودار ۲۲. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر نسبت به ماه قبل (درصد)

نمودار ۲۳. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

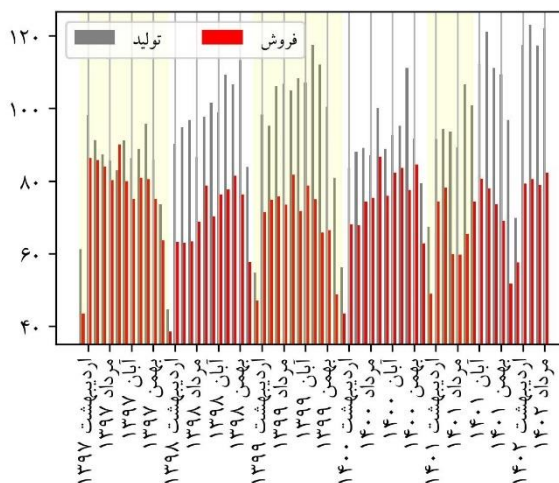

مأخذ: همان.

۳-۵. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت دارو

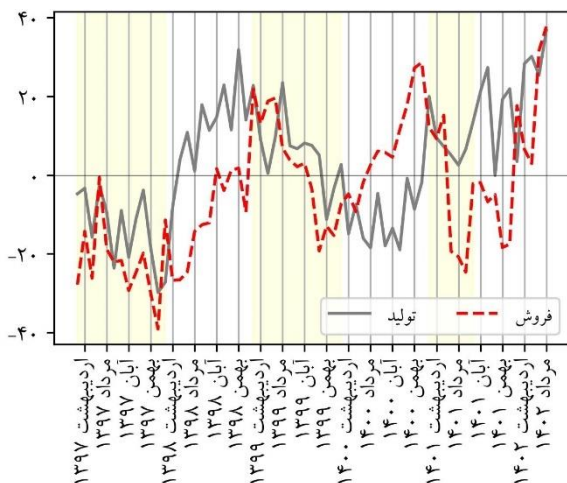
در مردادماه سال ۱۴۰۲ شاخص تولید رشته‌فعالیت دارو بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۳۶/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۴ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۳۷/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۴/۳ درصدی داشته است. طبق نمودار ۲۶ شاخص تولید زیربخش‌های اصلی و شاخص فروش زیربخش «قرص و کپسول» افزایش یافته است. همچنین مطابق نمودار ۲۷ نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید و فروش تمام زیربخش‌ها افزایش یافته است.

نمودار ۲۴. شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (۱۳۹۵=۱۰۰)

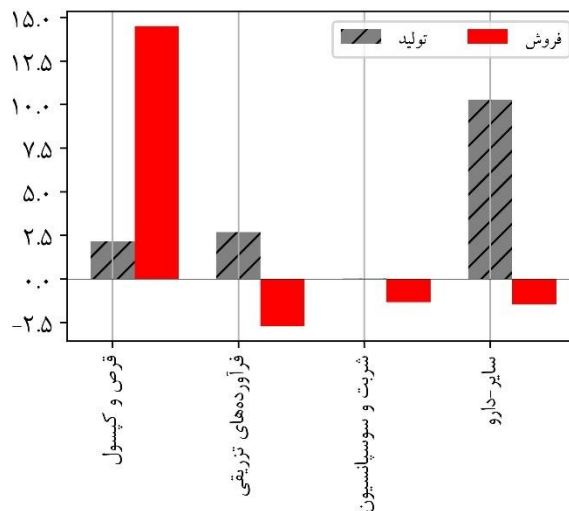

مأخذ: همان.

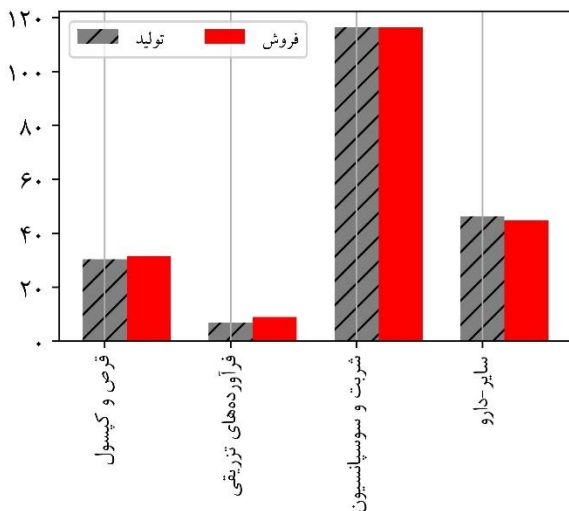
نمودار ۲۵. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (درصد)

نمودار ۲۶. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو
نسبت به ماه قبل (درصد)

نمودار ۲۷. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو
نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

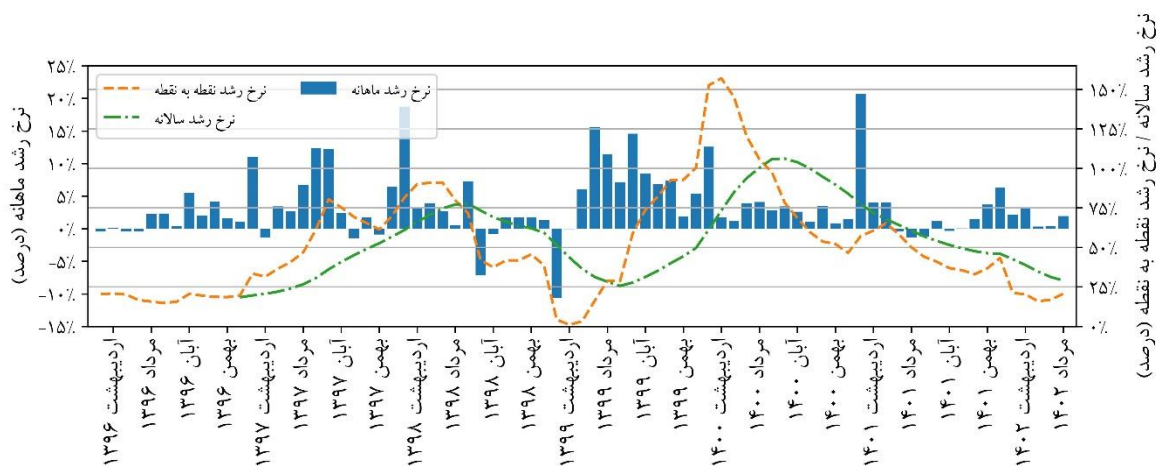

مأخذ: همان.

۴. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی

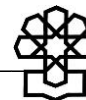
در مرداد سال ۱۴۰۲ نرخ رشد ماهیانه^۱ قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی رشد مثبت ۱/۹ درصدی را ثبت کرده است، همچنین رشد نقطه‌به‌نقطه^۲ با افزایش ۳/۸ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۲۰/۸ درصد رسیده است. گفتنی است میانگین^۳ سالیانه شاخص قیمت نیز در مردادماه سال ۱۴۰۲ روند نزولی یک سال اخیر خود را ادامه داد و با ۲/۲ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل، میزان ۲۹/۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

نمودار ۲۸. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۳۹۵=۱۰۰)

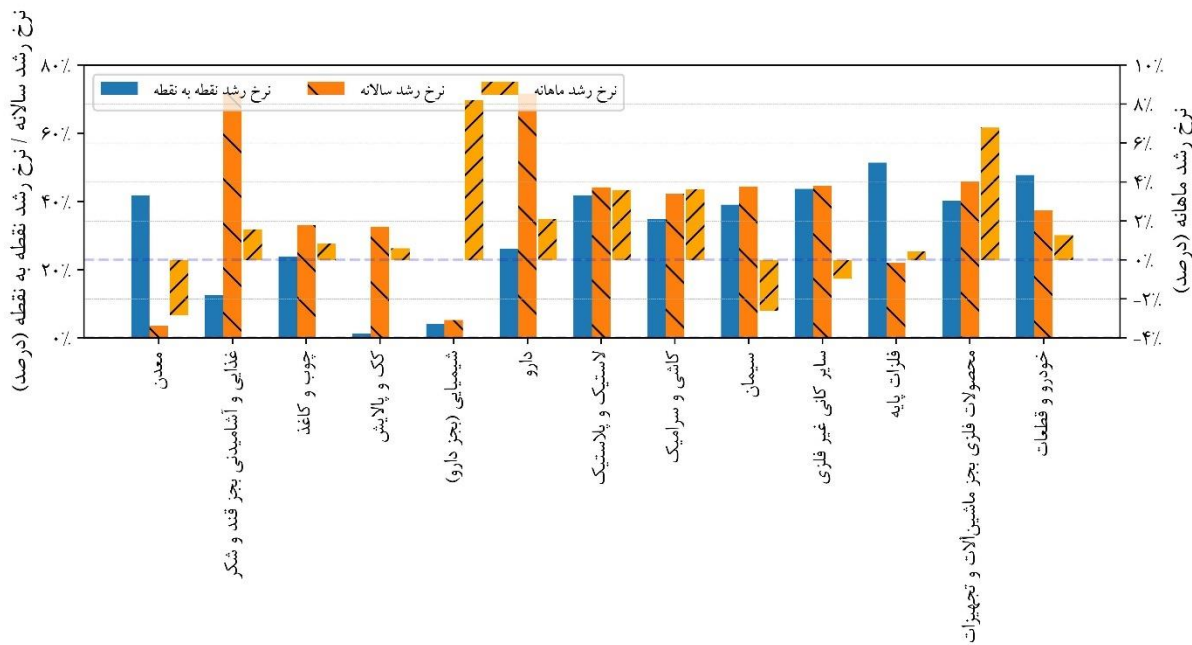
مأخذ: همان.

۱. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه قبل.
 ۲. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه مشابه سال قبل.
 ۳. درصد تغییر میانگین شاخص قیمت صنعت در ۱۲ ماه منتهی به ماه مورد نظر نسبت به دوره مشابه سال قبل.

بررسی شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی نشان می‌دهد در مرداد سال ۱۴۰۲، رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی به‌جز دارو» و «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات» بالاترین نرخ رشد ماهیانه و رشته‌فعالیت‌های «فلزات پایه» و «خودرو و قطعات» بالاترین نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه را تجربه کرده‌اند.

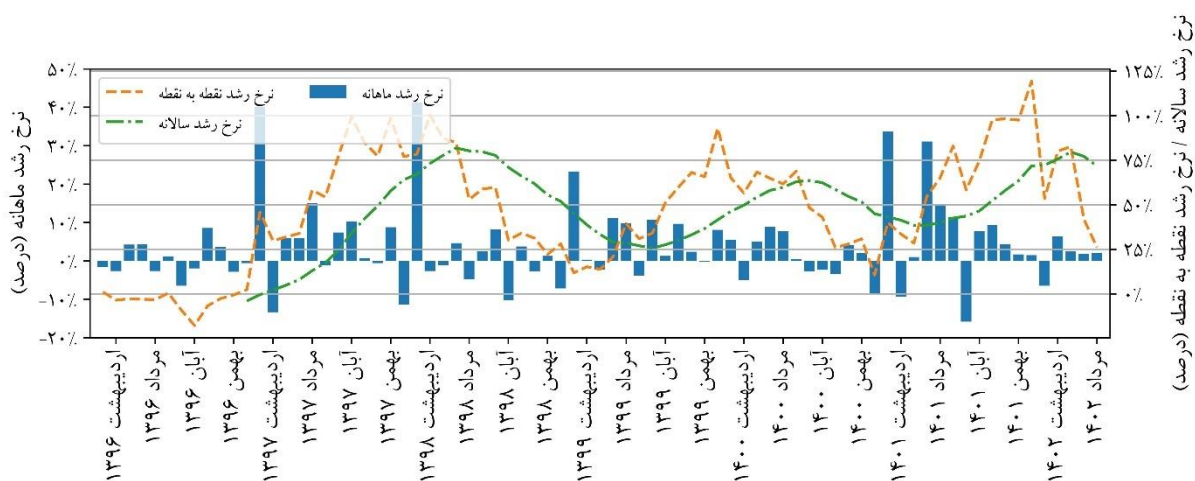
نمودار ۲۹. شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - مرداد سال ۱۴۰۲

مأخذ: همان.

رشته‌فعالیت دارو در مردادماه نرخ رشد ماهیانه ۲/۱ درصدی داشته است. شایان ذکر است رشد نقطه‌به‌نقطه رشته‌فعالیت دارو نسبت به ماه پیش کاهش یافته و به ۲۶/۱ درصد رسیده است و میانگین سالیانه قیمت نیز ۷۱/۶ درصد افزایش یافته است.

نمودار ۳۰. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت دارو (۱۳۹۵=۱۰۰)

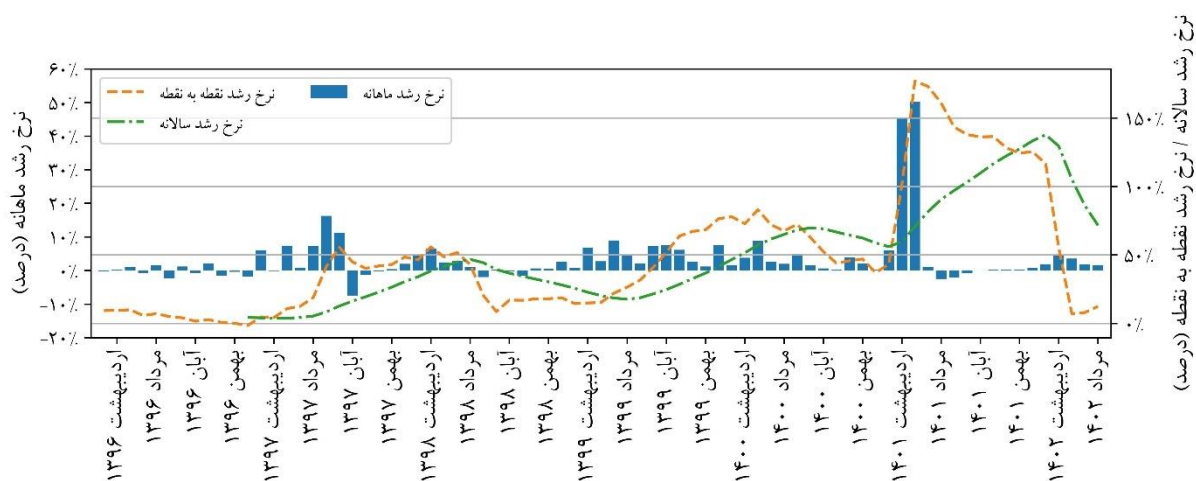

مأخذ: همان.

یکی از رشته‌فعالیت‌های دیگری که در ماه‌های ابتدایی سال مشمول حذف ارزش ترجیحی شد، رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر بود. بررسی روند قیمت‌ها در این رشته‌فعالیت هم بعد از گذشت چند ماه از اعمال این سیاست جالب توجه است:

مطابق نمودار ۳۱، با حذف ارزش ترجیحی مواد اولیه رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر، رشد ماهیانه شاخص قیمت این رشته‌فعالیت در اردیبهشت و مرداد سال ۱۴۰۱ به حدود ۴۵ و ۵۰ درصد رسید، اما در ماه‌های بعد و پس از تخلیه اثر این شوک به شدت کاهش یافت، اما در ماه‌های اخیر اندکی افزایش یافته و در مردادماه رشد ماهانه مثبت ۱/۶ درصدی داشته است. به‌طور مشابه رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص قیمت در این رشته‌فعالیت هم از تیرماه مجدداً افزایشی شده است و در مردادماه به ۱۲/۵ درصد رسیده است؛ گفتنی است میانگین سالیانه قیمت در این رشته‌فعالیت از مردادماه نزولی بوده و به ۷۱/۶ درصد رسیده است.

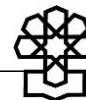
نمودار ۳۱. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر (۱۳۹۵=۱۰۰)

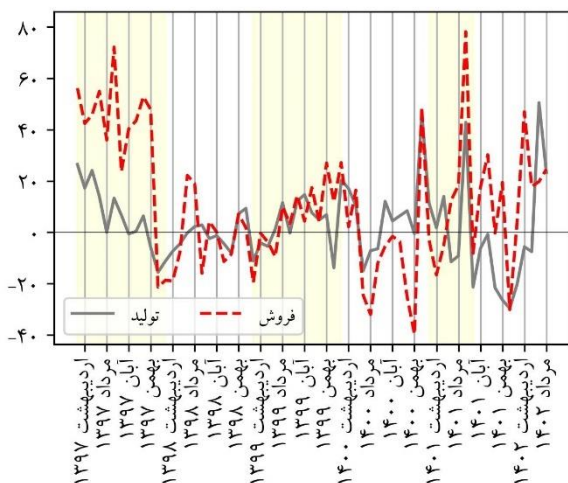
مأخذ: همان.

۵. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی

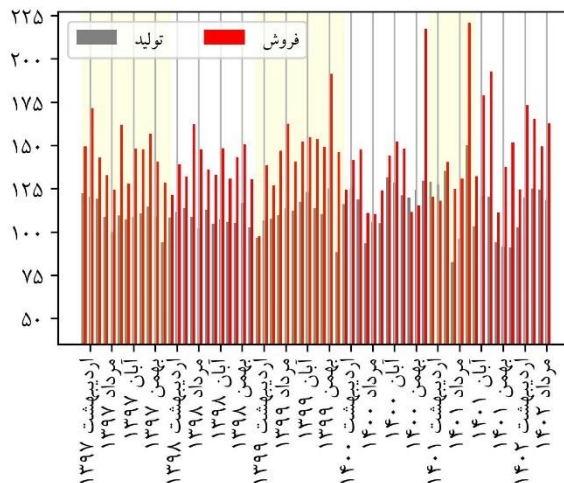
در مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲۳/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۴/۹ درصدی مواجه شده و همچنین، شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲۴/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۹ درصدی مواجه شده است. مطابق نمودار ۳۴، نسبت به ماه قبل شاخص تولید زیربخش‌های «گندله» و «سایر» کاهش یافته است. در مقابل مطابق نمودار ۳۵، افزایش شاخص تولید و فروش زیربخش «گندله» باعث افزایش شاخص تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل شده است.

نمودار ۳۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (درصد)

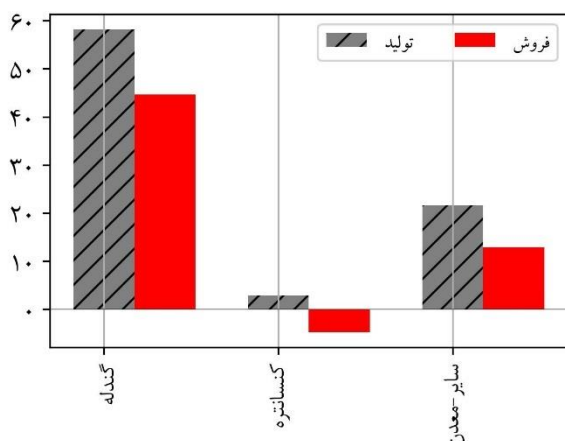

نمودار ۳۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (۱۳۹۵=۱۰۰)

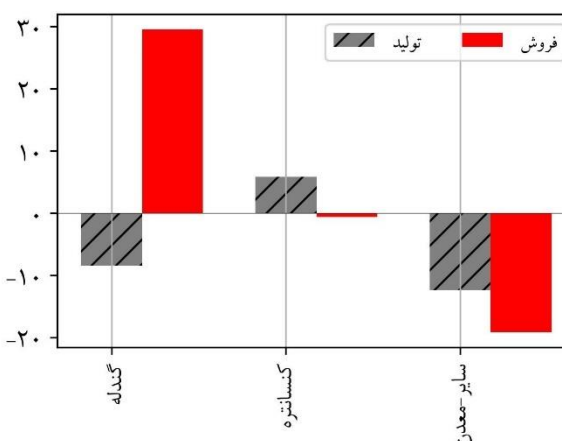

مأخذ: همان.

نمودار ۳۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۳۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

۶. جمع‌بندی

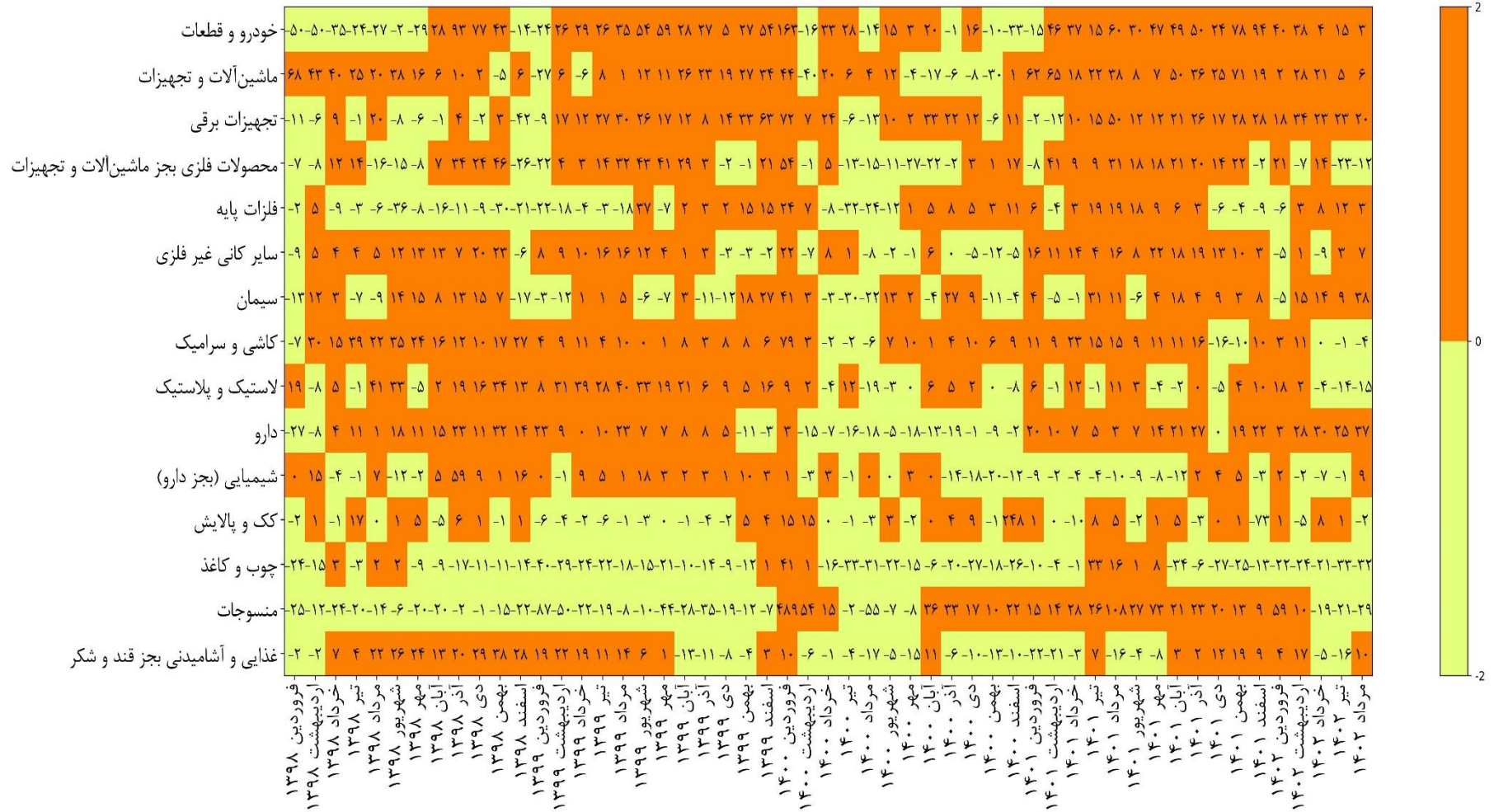
شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بورسی از اطلاعات ماهیانه ۳۱۶ شرکت بورسی استخراج می‌شود و با توجه به اینکه این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار هم حرکتی مناسب دارد، با دقت زیادی می‌تواند تحولات بخش صنعت و معدن کشور را به‌صورت ماهیانه رصد کند. در این گزارش تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در مرداد سال ۱۴۰۲ مورد بررسی قرار گرفته است.

برآورد این گزارش نشان می‌دهد، طی مرداد سال ۱۴۰۲، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۶/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۸/۵ درصدی مواجه شده و همچنین شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۰/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۱۱ درصدی مواجه شده است. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی نیز نسبت به ماه مشابه سال قبل ۲۰/۸ درصد و نسبت به ماه قبل ۱/۹ درصد افزایش یافته است.

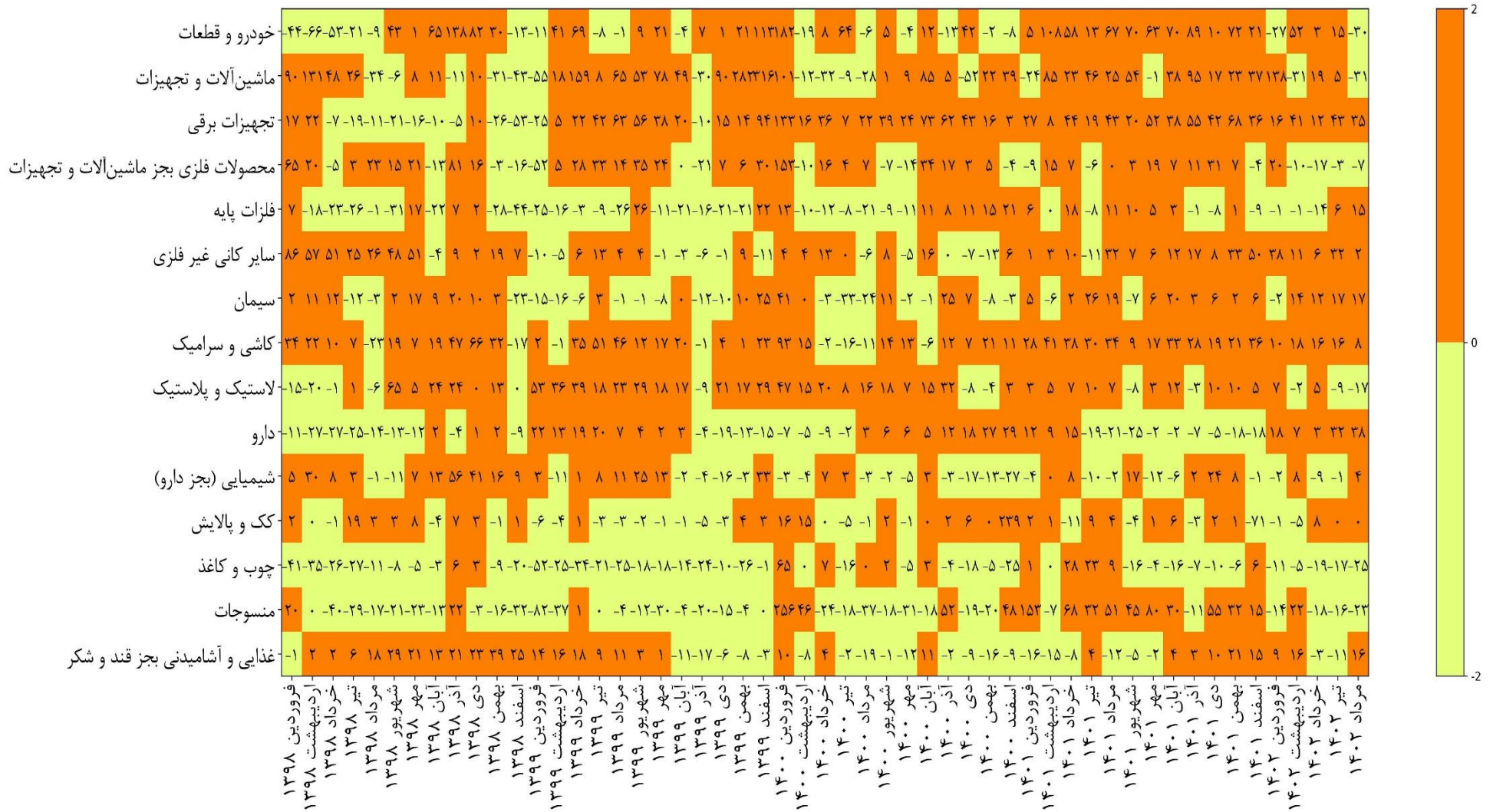

جدول ۱ پیوست. آمار مربوط به رشد تولید کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل = ۱۰۰=۱۳۹۵)

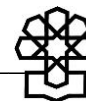
۱. در جدول فوق رنگ نارنجی نشان‌دهنده رشد مثبت و رنگ زرد نشان‌دهنده رشد منفی است (برای خوانایی جدول اعداد رند شده‌اند).

جدول ۲ پیوست. آمار مربوط به رشد فروش کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰۰=۱۳۹۵)^۱

۱. رشته‌فعالیت منسوجات و ماشین‌آلات و تجهیزات در بورس تنها شامل چهار شرکت است و به این دلیل نماینده تمام صنعت نیست و با توجه به نوسان شاخص تولید و فروش آن تنها در جداول پیوست آورده شده است.

جدول ۳ پیوست. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورداد سال ۱۴۰۲

شاخص فروش			شاخص تولید			
رشد پنج‌ماهه نسبت به پنج‌ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد پنج‌ماهه نسبت به پنج‌ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
۲۲/۳	۲۴/۶	۹/۰	۳/۶	۲۳/۳	-۴/۹	معدن
۳/۶	۰/۷	-۱۱/۰	۵/۱	۶/۱	-۸/۵	صنعت
۴/۰	۱۶/۲	-۸/۱	۰/۳	۹/۹	-۷/۸	غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر
-۱۰/۶	-۲۳/۵	-۱۷/۹	-۷/۰	-۲۹/۴	-۲۱/۰	منسوجات
-۱۵/۶	-۲۴/۷	-۱۰/۴	-۲۶/۵	-۳۲/۳	-۱۰/۳	چوب و کاغذ
۰/۴	۰/۵	-۱/۲	۰/۴	-۱/۶	-۳/۳	کک و پالایش
۰/۲	۴/۴	۴/۷	۰/۰	۸/۶	۳/۲	شیمیایی (به جز دارو)
۱۷/۸	۳۷/۷	۴/۳	۲۶/۰	۳۶/۸	۴/۰	دارو
-۳/۵	-۱۷/۴	-۱۶/۵	-۳/۵	-۱۴/۸	-۱۷/۸	لاستیک و پلاستیک
۱۴/۲	۸/۳	-۱/۹	۱/۵	-۴/۲	-۵/۵	کاشی و سرامیک
۱۱/۸	۱۷/۲	-۳/۸	۱۳/۹	۳۷/۷	۱۲/۸	سیمان
۱۵/۷	۱/۶	-۴/۵	-۱/۰	۶/۸	-۰/۱	سایر کانی غیر فلزی
-۰/۵	۱۵/۰	-۴/۸	۳/۶	۳/۲	-۱۴/۶	فلزات پایه
-۵/۸	-۷/۲	-۸/۷	-۳/۹	-۱۲/۳	۲۵/۱	محصولات فلزی به جز ماشین‌آلات و تجهیزات
۲۹/۴	۳۵/۲	-۵/۸	۲۳/۸	۲۰/۱	-۱۲/۶	تجهیزات برقی
۱/۹	-۳۰/۵	-۴۵/۷	۱۲/۸	۶/۵	-۲۱/۵	ماشین‌آلات و تجهیزات
۳/۹	-۳۰/۵	-۴۱/۸	۱۷/۳	۲/۸	-۲۲/۷	خودرو و قطعات

پی نوشت

[۱] برای اطلاعات بیشتر به گزارش پشتیبان مرکز پژوهش‌های مجلس در خصوص شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس به شماره مسلسل ۱۸۰۰۱ مراجعه شود.

[۲] برای اطلاعات بیشتر به گزارش شاخص مدیران خرید مردادماه سال ۱۴۰۲ مراجعه شود.

<https://chambertrust.ir/digital-library/publishers.html>.

منابع و مأخذ

۱. معرفی و نحوه محاسبه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۸۰۰۱.

۲. گزارش طرح شامخ مدیران خرید، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.

۳. پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در خردادماه ۱۴۰۲ بخش صنعت و معدن، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۹۲۱۴.

4. www.Codal.Ir.

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir